

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT)

VASUTI
SZAK-ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK:

BANOVITS LÁSZLÓ ifj. GÖRGEY LÁSZLÓ ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Szerkesztőség:

Miskolcz, Szemere-utca 26. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre 14— kor.
Fél évre 7— kor.
Negyed évre 3:50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig) a Nemzeti balesetbiztosító rész-társ-nál 3000 koronára halál esetre és 3000 koronára állandó munka-képtelenség esetére szól.

Vasuti iskoláink.

Miskolcz, 1902. aug. 17.

(dr) A kereskedelemügyi magy. kir. minisztérium, mikor igazgatóságunk többszöri előterjesztésére elhatározta, hogy a vasuti hálózat egyes oly helyein, ahol a vasuti telep az idegen ajku lakosság között a magyarságnak valóságos kis szigetét alkotta meg, vasuti magyar elemi népiskolákat állít fel: a jótéteménynek oly magvát ültette el, melynek százszoros gyümölese van már ma is.

Eleinte csak Piskin és Bródban, majd Cameral-Moraviczán és Zágrábban állítottak fel ily iskolákat s azt az aggodalmat, hogy iskolába járók hiányában esetleg be kell zárnii ezen iskolákat, igen hamar eloszlatta az, hogy a megépített iskolahelyiségek szűknek, az eleinte alkalmazott tanerő pedig kevésnek bizonyult. Így a zágrábi iskolánál eleinte két tanitót alkalmaztak, ma már négy van. A bródi iskolában még 1896-ban is csak egy tanító volt, ma már három van s az is kevés, úgy, hogy legújabbban azt tervezik, hogy négy tanitót fognak alkalmazni s ugyanannyi tantermet is létesíteni.

A tanitók megválasztásában az intéző körök eddig igen szerencsések voltak. *Több ízben volt már alkalmunk a vasuti magyar iskolák eredményességéről meggyőződni.* A zágrábi és bródi iskolák valósággal mintaiskoláknak vétetnek még Horvátországban is, jóllehet ott a közoktatásügyre a legutóbbi években rendkívüli gondot fordítanak.

A magyarosodás terén pedig bámulatatos eredményt mutatnak fel iskoláink. Hogy ezen állítást ténynyel is bizonyítsuk, felemlítjük az alábbi esetet. 1896-ban Bród állomáshoz közel egy horvátajku pályáört kellett volna kihallgatni, a mi azonban sehogy sem sikerült eleinte, mert úgy a pályáör, mint felesége csak horvátul beszéltek, magyarul semmit s más nyelveken is csak egy-két szót tudtak. Megfelelő tolmács hiányában már-már eredménytelenül kellett volna a vizsgáló biztosnak elmennie, mikor a bródi vasuti magyar iskolából hazajött a pályáör 7—8 év közötti korban levő fia, aki, jóllehet még csak a második elemi iskolába járt, legnagyobb meglepetésemre szép, folyékony magyarsággal felelt meg a kérdéseimre. Ő volt azután atyja és közötttem a magyar tolmács.

De nemcsak a magyar nyelvet sajátította el, hanem a magyar érzelmeket is. ugyanyira, hogy e tekintetben a kis fia érzelmeiben még szüleit is átalakította.

Eleinte, a nagy ellenszenv miatt, kevesebb sikerrel ugyan, de később hasonló eredményességgel működött és működik zágrábi vasuti magyar iskolánk is, s igen sokan az előkelő horvátok közül évről-évre ostromolják az igazgatóságot, hogy ne csak vasuti alkalmazottak, hanem idegenek gyermekeit is fogadják be a vasuti magyar iskolába, a mi legjobban bizonyítja ezen iskolánk jó hírét. Még az idegen ajku lakosság között elszigetelt vasuti telepnél is nagyobb szüksége volt azonban magyar iskolára a vonalon minden községtől távol lakó pályőrök s a teljesen lakatlan vidékeken levő állomási személyzet gyermekeinek. Ez okokból létesítették először a szegedi, később a kaposvári internátust, s hogy ezek mennyire váltak be, legjobban bizonyítja az, hogy Szatmárott a harmadik is megnyílik már a közel jövőben.

A Magyarország keleti részén összetömörült románság között élő vasutasoknak is meg van adva tehát már a lehetőség, hogy egy közelebbi magyar iskolában nevelthes-

sék gyermekeiket. meg volt már eddig is a lehetőség a délvidéki szerbek és svábság között élő, valamint a horvátok-lakta területen levő vasutasoknak a szegedi és kaposvári internátusok által, *csak a felvidéki tótság között élőkről feledkeztek meg eddig.* Pedig ha szükség volt egyáltalán, úgy a *miskolczi üzletvezetőség vonalai által körülölelt felvidéken lakó kartársainknak van leginkább szükségük magyar iskolákra*, mert a gyermekek tótok között elszigetelve, azt a keveset, a mit néhány magyar tannyelvű állami iskolában elsajátítanak, otthon ismét csakhamar elfelejtik.

De égető szükség van egy negyedik internátusra azért is, mert a harmadik sem lesz képes befogadni az arra igényt tartható iskolaköteles vasuti gyermekeket s így ezután is csak analfabéták maradnak azok a vasuti gyermekek, a kik a jó időjárású hónapokban látogatott iskola csekély tanulmányait a zord téli hónapok alatt teljesen elfelejtik.

Mindezekben a bajokon egy csapással segítené a Miskolczon felállítandó internátus, a melynek megvalósításával a felvidéki magyarosodás is igen hathatós eszközté s támogatást nyerne.

TÁRCZA.

Ablakod előtt.

Lágy fátyolt szó az est,
Elesőndesül a táj,
Minden nyugodni tér — —
S ah, szívem egyre fáj!

A holdsugáros est
Varázsa lelkemen; —
Ugy vonz feléd a vágy,
Én hűtlen kedvesem.

Megyek, megyek . . . Felém
Két éjszemed ragyog —
S alig hiszem: megint
Előttetek vagyok.

Az ablakod alatt
Még állok csendesen,
Nehogy zavarjalak,
Mig alszol, édesem.

S mig sajtó szívvel ott
Mélázom, hosszasan:
Más képét szövöd te
Álmidba boldogan.

(Németből.)

Mihalovich Jenő.

A szerelem áldozata.

— A „Haladás” eredeti tárczája. —

Irta: Lesskó Sándor.

Marosi Elvira legszebb leány volt Perlakon, sőt híres szépség egész Zalában. Előkelő szülők gyermeke; atyja kiváló vezére a megyének, mely szerepre őt nemcsak származása, de gazdasága is ugyszólván kijelölte.

Elvirának sok udvarlója akadt, kezéért tekintélyes ifjak pályáztak, de ő várt és nem választott. Fiatalsága teljében, szépsége tudatában még hódítani s uralkodni akart. Csak az az esemény képezett forduló pontot életében, mikor bemutatták neki Szecey Andort, a vidéki aranyifjuság kimagasló alakját s vezetőjét, ki a szüleitől rá maradt óriási vagyonból gondtalan, ugyszólván könnyelmű életet élt.

Magas, barna férfi volt Szecey, szép, okos fejvel s oly gyönyörű szemekkel, hogy a ki abba belenézett, azt megigézte, rabjává tette örökre. Hej sok leány siratta boldogtalanságát ezért a csábító szempárért.

Szecey vig kedélyével, nagyvilágias visel-

A vasut jogvédelméről.

(1) — Irta dr. Filesz Lajos fogalmazó. —

Jóllehet érdekes, de bizonyára szükségtelen munkát végeznék, ha a vasutintézmény hazánkban való fejlődésének történetét és annak különböző hatásait ezuttal ismertetném. Hiszen tudjuk, hogy a vasutintézmény félszázados fennállása alatt hazánkban is oly kiváló eredmények által igazolta be létjogosultságát, hogy ma már nem lehet azt kizárólag vagy főleg anyagi haszon elérésére alapított állami vállalatnak tekinteni. Azon intenzív közgazdasági, kereskedelmi és kulturális haladásban, melyet hazánk az utóbbi három tíz év alatt elért, kétségtelenül legjelentékenyebb része van a vasutaknak. Kormányunk kellő időben, szerencsésen felismerte a vasutintézmény fontos jelentőségét az államra és társadalomra nézve és kezébe vette annak rendszeres kifejtését.

Eme körülmény következtében hazánkban a vasutintézmény csakhamar egyik legkiválóbb államhatalmi tényezővé lett és amellett, hogy az államnak egyik legbiztosabb és legnagyobb jövedelmi forrását képezi és hadászati szempontból is kiváló tényezője, nem kevésbé fontos szerepe van, mint nemzetközi tényezőnek a *világtorgalomban*.

A mint a vasutintézmény létesülése és fejlődése folytán mindinkább beleilleszkedett az állami és társadalmi élet rendjébe, akként

keletkeztek és gyarapodtak azon kapesok, melyek az állami és társadalmi rend és a vasutintézmény közötti viszonyt szabályozták. Azon fontos magán- és közérdekeknek fogva, melyek a vasutintézményhez vannak kötve az állam és társadalom részéről, egyaránt és állandóan mindkettőnek segítőkezelést kell nyújtania feléje, mert csakis úgy képes feladatának megfelelően azoknak az erkölcsi és anyagi javakat kellően visszafizetni.

Az államhatalomnak a vasutintézménnyel szemben kettős főfeladata keletkezett. Egyrészt a vasutalapítás, kezelés és igazgatás legcélravezetőbb rendszerét követni; másrészt a vasutintézményt a társadalommal szemben különös erkölcsi és anyagi jogvédelemben részesíteni. Természetesen, a mily mértékben gyarapodnak a vasutintézmény részére a társadalom összességével szemben biztosított jogok, ugyanoly mértékben kell viszont köteleességekkel megterhelni a vasutat is és jogokat biztosítani a létesítését és fentartását nagy anyagi áldozattal elősegítő társadalomnak is.

Ezen kölcsönös jogok és kötelezettségek-ből alakult és fejlődött ki az állami jogintézménynek és jogi életnek azon meglehetősen terjedelmű ága, mely kizárólag a vasutintézménnyel van szoros, kölcsönös oki és okozati összefüggésben és a melyet általánosságban, a maga egészében *vasuti jognak* nevezünk.

kedésével s férfias szépségével mély hatást ért el a fiatal leánynál. S bár Szecseynek tetszett Elvira, mégis minden mélyebb vonzalom és érzelem nélkül csupán öntetszelségből s hiúságból udvarolt a szép leálynak, kinek az egész férfilág hódolt.

Becsvágyát kívánta kielégíteni azzal, hogy a leányt ő bírja s hogy az csak őt szeresse és nem mást. Szerepét azonban komolyan vitte s óhajtott célját elérte: üres pózolásával s hangzatos szavaival annyira behálózta Elvirát, hogy ez teljesen hitt neki és megszerette őt mély-séges érzellemmel, szíve egész hevével. és Szecsey fel tudta ezt az alkalmat használni. Elvirát teljesen hálójába kerítette és szenvedélyeinek rút eszközüvé aljasította le az ártatlan leányt.

Elvira a női szív finom érzésével megsejtette Szecsey álnokságát s aljas célját, de már későn; hiába küzdött önmagával, hiába igyekezett a férfi veszélyt rejtő eselvései elől menekülni, nem tudott; a csábítóhoz vonzotta őt a bűvös szempár, a férfi behizelgő, észbontó, szelid mosolya s szívhez szóló szavai. Elbukott a küzdelemben s a kéjencz áldozata lett.

Az álnok csábító pedig a veszély pillanatában, mielőtt tettéért bünhődhetett volna, eltűnt, s a szegény leányt szerencsétlenségében és szegye-nében magára hagyta.

* * *

Elvira nagy beteg lett. A bűnös szerelem gyümölese, egy piczike ártatlan angyal, az izgalmak következtében elhalt s a megcsalt lány így egyedül maradt. Igyekezett menekülni a világ zajától s egy távoli kolostorba vonult az égieknek óhajtván szolgálni s vezekelni szerencsétlen szerelméért.

A zárda csendes, enyhét adó falai ismét visszaadták lelke nyugalmát, hitét az életben s a jövő boldogság tudatát. Arczára lassanként visszatért a hamvas szín, idomai ismét kívánatosan megteltek s mintha a régi elveszett Elvira újból feltámadt volna, épen oly kedves, oly üde s oly szép lett. Szívében csak komor emléke élt már a múlt sötét eseményeinek, melyekből ijesztő módon kísértett a bűn és szerencsétlensége.

Itt látta meg őt Almády Benő, a zárda orvosa, egy komoly s minden tekintetben kifogástalan jellemű férfi, ki elkerült minden lehasá-

Nem feladatom és ezélem ez alkalommal a vasuti jognak, mint tudományágnak részletes ismertetése, de szükséges megemlítenem, hogy tárgyam annak egyik részébe, a szorosán vett *vasutüzleti-jog* keretébe tartozik, mely alatt általánosságban azon jogok és kötelezettségek összességét értjük, melyek a vasutintézménynek az állam és a társadalommal szemben a vasutüzlet folytatására vonatkozólag fennforgó érdekeit illetően, kölcsönösen szabályozva és positive fixirozva vannak a törvények és a törvényerővel bíró rendeletek, valamint az azokon alapuló joggyakorlat által. Ide tartoznak elsősorban is a *vasutak és vasutüzlet jogvédelmére szolgáló intézkedések*.

A vasut állami fennhatóság alatt álló intézmény lévén, azon számos különböző magán és közérdeknél fogva, mely a vasutüzlet-hez fűződik, kezdettől fogva különös feladatát képezte az államnak a vasutak és vasutüzlet védelméről való megfelelő gondoskodás.

Szükségessé tette azt már magában véve azon körülmény, hogy mint minden új, — úgy a vasutintézménynek is kezdetben a legáltalánosabb ellenszenvvel kellett megküzdnie a társadalom, — sőt több helyen még az állam részéről is és tényként állítható, hogy ezen ellenszenv sok tekintetben, habár enyhe alakban, még ma is megnyilvánul.

Az állami jogvédelem nyújtását a vasutal szemben főleg a következő kettős szempont teszi szükségessé. Egyrészt a vasut jellegénél

fogva, a maga tényleges tevékenysége közben állandóan veszélyeztetheti a rajta és körülötte levők életét, testi épségét, egészségét és azoknak esetleg anyagi javait és másrészt a maga egészében, ugymint saját javaiban és a szállítandó árúknak nagy anyagi tőkét képvisel és állandó károsításnak van kitéve.

Eszerint a jogvédelemnek is kettősnek és kölcsönösnek kell lennie.

Védeni kell egyrészt az intézet erkölcsi érdekeit; másrészt annak anyagi érdekeit a társadalommal és saját alkalmazottjaival szemben; de viszont védeni kell amazoknak is érdekeit a vasutal szemben, az őket megillető jogok biztosítása által. A vasutintézmény erkölcsi jogvédelmére szolgálnak az oly törvényes intézkedések, melyek:

1., a vasutüzlet (forgalom) feltétlen biztonságát és ezáltal a vasuton és körülötte levők életét, testi épségét és javait;

2., a vasutüzlemnél szükséges rend- és fegyelmet; és

3., az ezek fenntartására hivatott vasutintézet alkalmazottak erkölcsi tekintélyét vannak hivatva biztosítani.

Az anyagi jogvédelem részben a vasutintézet összes anyagi javait kívánja megóvni mindennemű károsítás és károsodástól; részben pedig a vasutintézet részére biztosított előnyök, kiváltságok és jogosítványokban nyilvánul. Az erkölcsi jogvédelemnek szintén kettős irányú feladata van, ugymint:

Amint daemóni, örületesen igéző szeméit reám vetette s bocsánatot esdett, erélyem elhagyott, megtörtem újra erőt vett rajtam a régi igézet. Szinte megdöbbenve kellett tapasztainom, hogy még most is örületesen szeretem azt az embert. Megrémültem ugyan, de még volt annyi időm, hogy elmoneköljek előle.

De most már hiába minden! Az eltemetett emlékek újból feltámadtak, nines eröm többé azokat leküzdeni! Tudd meg, hogy szeretem őt és szeretni fogom örökre! Bűnhődnom kell ezért, tudom. A bűnhődés pedig nem lehet más, mint a halál, a melylyel nevednek s jószágodnak legalább némi elégtételt szolgáltatok.

Bocsáss meg szerencsétlen bűnös feleségednek:

Elvirának.*

Almády mélységes bánatában eltemette szerencsétlen nejét s másnap a frissen hantolt siron agyonlőtte magát . . .

Az egész élet tragédia. Titkát magával vitte a sirba, s úgy beszéltek róla, mintha aki mélységes szerelmében öngyilkossá lett feleségét tölteni nem bírta.

A történetek valódi okairól csak Szecsey tudott. Ő pedig egykedvűen vette a hirt s élte világát tovább.

De van Isten . . .!

got, s kizárólag a munka embere volt. A szép arcú Elvira megtetszett Almádynak s a hölgy szívében is vonzalmat gerjesztett a komoly s igazi férfi — és idő múltán megértették egymást. Almády mindent megtudott Elviráról a multra nézve, ballépését megbocsátotta s nőül vette őt.

Sokáig boldogan éltek együtt; a nő szelid vonzalommal csüggött férjén, ki megváltója volt, a férj meg szeretettel s imádással vette körül a nőt, ki tapasztalatlanságában elbukott, de vétékét jóvátette s igazi, szelid megelégedett feleség vált belőle.

És Almády mégis a hogy egy napon utazásából hazatért, csak holtan láthatta viszont szeretett nejét. Egy levél maradt számára, melynek tartalma ez volt:

„Édes férjem!

Távollétedben viszontláttam életem megrontóját, ártatlanságom meggyalázóját. A mindenható látja, hogy e találkozás a véletlen sors műve volt. Magamon kívül rohantam hozzá, hogy oda kiáltsam nyomorultságát, jellemtelenségét s hogy alávalóságáért felelősségre vonjam — de vesztémre . . .

1., az általános jogrendből folyó büntetőjogi és

2., rendészeti.

Az első mindig valamely a vasut ellen irányuló tiltott esekelmény, vagy mulasztás megtörtént elkövetésének, vagy imperatív rendelkezés megtörtént nem teljesítésének megtorlására irányul; míg ez utóbbi praeventív, megelőző jellegű, vagyis kölcsönösen és taxative előírja a vasutintézetnek és a vasuton, vagy körülötte levő közönségnek a szorosan követendő azon szabályokat, melyeknek be nem tartása esetleges büntetőjogi, vagy magánjogi következményekkel járhat az illetőre nézve.

A különbséget tehát a megtorló és megelőző jogvédelem között abban találjuk meg, hogy míg a jogszabályok egyik része csupán tilt, vagy rendel, másik része ezen tiltás, vagy rendelés mellett a vonatkozó megtorlást, büntetést is határozottan kifejezi.

Hazánkban megtorló jellegű jogvédelmet nyújt a vasutaknak, és alkalmazottjainak az 1878. évi V-ik törvényezikk, az 1879-ik évi XL-ik törvényezikk és néhány rendelet; míg főleg megelőző jellegű jogvédelmet képez a szintén törvényerővel bíró vasuti üzletrendtartás és üzletszabályzat és több rendelet.

(Folytatjuk)

A HÉT TÖRTÉNETE.

Miskolcz, augusztus 17.

(dr.) A komor kaszás ismét egyik jelesünket vitte el körünkben a napokban. Augusztus hó 10-én hunyta le örökre szeméit Inczedy László, egyike az újabb kor legjobb költőinek. Vasakaratu, hajiithatatlan egyéniség volt, ki ha igazában érezte magát, azt kimondani sohasem retteget. Szókimondása miatt két ízben is hosszabb fogházbüntetést kellett elszenvednie, mindez azonban szókimondásában továbbra sem bírta megakasztani. A sors sem kimélte, hanem folytonosan üldözte csapásaival, melyek közül legsúlyosabb volt, a mikor bálványozott fiát ragadta el tőle a halál. Fia halálos ágyánál, a mikor az már haldokló félben volt irtameg legszebb költeményét *Betegágyánál*, ezim alatt mely versirodalmunknak igazi gyöngye. Fia halála után nemsokára influenza döntötte ágyba, a melyből kigyógyulni, habár jobban is lett idővel, nem tudott. Mint önnönmagának árnyéka járt kelt az azelőtt azelőtt azelőtt, betegsége daczára is dolgozva, míg végre azután az elmúlt héten a halál a tollat kiütötte kezéből.

Fővárosunkban uralkodó erkölcsi életnek igen szomorú képét festik mostanában napilapjaink, a mikor nap-nap mellett a romlott hajlamu emberek a zsenge,

Pályaudvarok éjjeli kivilágítása.

— Irta: Banovits László. —

A vasuti szolgálat számtalan veszedelmet rejt magában, de a legnagyobb veszélyekkel jár mégis a tolatási szolgálat, melynek eszközése a kocsik között való bujkálást, a fékekre való folytonos le- és felmászást kívánja meg, miközben csak egy félrelépés kell és az illető a halál torkában van.

Fokozódnak a veszélyek a nagyobb pályaudvarokon, hol szakadatlanul folyik a tolatás és egyszerre több tartalékmozdony is végez szolgálatot, mert itt azokon az eshetőségeken kívül, a melyek minden tolatással együtt járhatnak, még a több mozdony mozgásából eredhető veszedelmek, horzsolások, összeütöközések is fenyegetik a személyzetet.

A vasuti járművek rongálása is a legtöbb esetben a tolatások alkalmával történik, ehhez képest elenyésző csekély százalékot képez a vonatokkal való továbbítás közben és bal-esetek által előidéztet kocsisérülések száma.

A biztos és akadálytalan tolatásnak egyik legfőbb kelléke, a rendezési vágányok helyes felállítása mellett, a szabad-távlátás, a

ártatlan gyermekek testi és lelki megrontását előidéző tetteiről rántják le a leplet. Nem volt elég, hogy a felnőtt leányokkal valóságos kereskedést üznek, s Magyarország volt eddig legfőbb szállítója a külföldnek is tekintetben, most már a zsenge gyermeklélek ellen tör a romlott erkölcs. Ha bíróságaink az e téren felfedezett tetteseket nem a törvény teljes szigorával sujtják a többieknek elrettentő például, ott leszünk nemsokára, a hol a rómaiak voltak a császárok idejében. Egyike ezen liliomtipróknak már elvette méltó büntetését. A s.-a.-ujhelyi törvényszék a napokban egy Boros nevű tanítót, a ki a hozzá iskolába járó 14 éven aluli gyermekleányon követett el erőszakot, *10 évi tegyházbüntetésre ítélte el* s hisszük, hogy ezt a büntetést a felsőbb bíróságok sem fogják enyhíteni.

Ehhez hasonló módon járt el Kőrmenden egy Moesári nevű polgáriiskolai tanító, kinek tettei megyszerte méltó felháborodást keltettek. Már ő is a szombathelyi ügyészség börtönében várja méltó büntetését. A főváros liliomtipróit még nem sikerült kikutatni, csak a lelketlen közvetítőket helyezték eddig vád alá. **Miután azonban már a budapesti kir. ügyészség vette kezébe ez ügyben a nyomozást, csakhamar ezek is kifognak bontakozni az ismeretlenség homályából s akkor ők is megkapják méltó megtorlását lelketlen tetteiknek.**

Hogy mily szörnyű vége lehet egyik-másik meg gondolatlan tréfának, bizonyítja az alábbi eset.

tolatási térnek áttekinthetősége, kellő megvilágítása.

Azért nappal sokkal kevesebb az ember-sérülések és a kocsirongálások száma, mint az éjszakában, a midőn a tolató-személyzet csakis a kézi-jelzőlámpák és a váltólámpák gyenge világára van utalva, a tolatási teret egyáltalában nem láthatja be, sőt közvetlen környezetét is alig bírja kivenni, úgy hogy minden mozgása meg van nehezítve. Éjjel a kocsik felállítása és rendezése is a legnagyobb óvatosságot kívánja, mert azok menetét az elgördítési időközöket, az újabb mozgás megkezdési idejét, miután a felállítási vágányokon elhelyezett kocsikat csakis közvetlen közelből lehet észrevenni és a határfák szabadon hagyását is csak különös megfigyelés mellett lehet megállapítani, igen nehéz szabályozni; ebből a nehézségből keletkeznek azután az erősebb reámenések, a horzsolások, melyek a járműveket alaposan megrongálják.

Ezek a nehézségek, melyeket a sötétség hoz magával, fokozottabb mértékben jelentkeznek annak következtében, hogy a tolató személyzet sem bírja az emberi természetnél fogva azt a figyelmet, azt az éberséget kifejtteni, a melylyel nappali időben végzi a

szolgálatát és ha csak az esti órákban lépett is szolgálatba, reggel felé már teljesen ki van merülve és ugyszólván gépiesen teljesíti teendőit; a sötétségben való fokozott figyelem idegessé, ingerültté teszi, a minék azután rendszeren a tolatott járművek adják meg az árát.

Mindezen okoknál fogva igen fontosnak és szükségesnek tartjuk azt, hogy mindazon pályaudvarok, melyeken éjjel is végeznek vonatösszeállítást, rendszeres tolatást, a kellő módon megvilágíttassanak. Ennek előnyeit főlegesen is részletezni, a kellő kivilágítás könnyűvé, gyorsan eszközölhetővé teszi a tolatást, fokozza a személyzet éberségét, megóvjá az alkalmazottak testi épségét, apasztja a kocsirongálások számát, egyszerűen megbecsülhetetlen előnyöket biztosít.

Egyes nagyon erős forgalmu rendező pályaudvarokat már el is láttak kísérletképen villamos világítással, de még nagyon számos állomás van, a hol rendszeresen végeznek tolatást, vonatrendezést éjszaka teljes sötétségben, ezek kivilágításáról is sürgősen gondoskodni kellene, a mi eltekintve a felsorolt előnyöktől, anyagi terheket sem róna az intézetre, mert a világítás költsége

E hónap 6-án ment Szőlősi Erzsébet székesfehérvári születésű 20 éves varróleány Baraeskára nényéhez. Budapesten lakó anyja ezalatt hirtelen beteg lett s állapota nagyon rosszra fordult. Az öreg asszony egyszer már nagy betegségből lábalt ki s akkor azt mondotta a leány:

— Ha édes anyám meghal, én nem élem tul. Megölöm magamat.

A leánynak valami eddig ki nem puhatolt „barát-néja”, a ki tudhatott erről a kijelentésről, tréfát akart üzni s a következő táviratot küldte Szőlőssy Erzsébetnek Baraeskára.

— Anyánk az éjjel meghalt. Azonnal jöjj. Bátyád.

A leány a táviratot átvette tegnap délben és miután elolvasta, ájultan rogyott össze. Egészen magán-kivül volt még azután is, a mikor az orvos életre keltette, s nem is engedték elutazni. A nénye azonban elutazott s abban állapotok meg, hogy ő másnap követi, ha az idegei lecsillapodtak. Szőlőssy Erzsébet nem tudta elviselni a kegyetlen csapást, fölment a padlásra, a hol felakasztotta magát. A nővére a mikor este hazatért azzal a hírrel, hogy anyjuk él, s valaki csak felültette őket, már csak kihült holltestét találta meg hugának.

Kaszárnyában.

Hadnagy: Önkéntes Szabó, miért vág maga olyan arczot, mint valami megóvatolt váltó.

Innen-onnan.

Fiatal férj: Ejnye, de szép szívtartárczád van.
Idős férj: Feleségemtől kaptam a születésnapomra.

Fiatal férj: És mi volt benne?
Idős férj: A számla!

*
A szerelem, mint a tyukszem
Épen oly fatális,
A mikoron észre vesszük:
Már meg is van, fáj is.

Ugy is mulik, mint a tyukszem,
Ha nagyon megfájdul:
Változtatjuk a cipellőt
S megszűnik magától.

*
Fiatal orvos: Józsi, hány beteg van kinn?
Inas: Egy sincs.
Fiatal orvos: Jól megszámoltad?

*
Irod' halomra a tragédiákat,
S te vig vagy, táncz, bor, társaság fia,
Nem is bolondít senkit el a látszat:
Tragédiád is mind — *komédia*.

A nagy evő.

— Pinczér, hozzon egy fél óráig mindig gulyást, aztán adja ide az étlapot, hadd látom, mit lehetne maguknál enni?

*
Sokan dicsöitik a nőerényt
És mégis nőtlenek maradnak!
Sokan rajognak a költészetért
És mégis — *verseket jaragnak*.

teljesen megtérülne a kocsirongálások apadására következtében elmaradt károsodásból.

Igen sok nagyobb vidéki városban, melyek egyuttal vasuti góczpontok is, legnagyobb részét már meg is van a villanyvilágítás, azt csak be kellene vezetni az állomásba.

A mint tudjuk, intéző köreink ezen kérdést már is tanulmányozzák és erősen hiszünk, hogy néhány év elteltével összes nagyobb állomásaink el lesznek látva a kellő éjjeli világítással.

HIREK.

* **Vasutasok aggkori ellátása.** *Láng* Lajos kereskedelemügyi miniszter elhatározta, hogy a nyugdíjban nem részesülő magyar királyi államvasuti alkalmazottak aggkori ellátása érdekében nyugbérlepet létesít s a pénzügyminiszter hozzájárulásával intézkedett, hogy a szükséges költség már az 1903. évi költségvetésbe felvéssék. Az alapszabályok tervezetét a miniszter még oly időben szándékozik letárgyalni hogy az intézmény jövő évi január elsejével életbe léptethető legyen.

CSARNOK.

A boszorkány-átok.

(3) — Irta: Westall Vilmos. —

— „És mit gondol felőle?”

— „Valóban, igen különös és a Redfernek nagyon szerencsétlenek voltak. Én azonban nem hiszem, hogy egy aszony még árthatna, mikor meg van hálva.”

— „És ön — ön — merne Redfern asszonya lenni?”

— „Nem tudom, hogy érti ezt?” — felelé a leány, szép fejét lehajtva.

— „Úgy gondolom, hogy — — lenne-e a feleségem? Szeretem önt, Barbara. Hiszen jól tudja, mennyire szeretem. Volna-e bátorsága nőmmé lenni?! Tudom, hogy sok, a mit öntől kívánok” ...

— „Van rá bátorságom, mert — — szeretem önt, és mert én — — nem hiszek a boszorkányokban.”

... Mikor a szerelmesek haza értek, Redfern egész ünnepélyesen megkérte Stalmine úrtól leánya kezét. Az öreg úr nagyon elesodálkozott. Talán még nem várta ezt ily hamar. Egészen zavarba jött és haladékat kért Redferntől, hogy megbeszélhesse a dolgot a feleségével.

* **Személyi hir.** *Krón* Ignác főmérnök, a miskolci mihely főnöke szabadságáról hazaérkezett és megkezdette hivatalos működését.

* **A drégelypalánki vasut.** Mint mult számunkban megírtuk, *Pázmándy* Dénes és *Koenigsberger* József mérnök, a vácz—drégelypalánki vasut engedményesei azzal a kérelemmel fordultak Vác városához, hogy a 40,000 koronás támogatását 64 000 koronára emelje fel. Ezt azzal támogatják, hogy mióta végleg elhatározott dolog, hogy a vasut végállomása nem Verőcze, hanem Vác lesz. Verőcze és több közseg 30,000 korona értékű törzsrészvény aláírását megtagadta és ezen felül a vácz—verőczei új vonalszakasz kiépítése még 550,000 korona több költséget is ró a vállalkozókra. A város pénzügyi bizottsága tárgyalta ezt a kérvényt s méltányosnak találta a kérelmet, de azzal a kikötéssel szavazta meg a nagyobb hozzájárulást, hogy a vasut igazgatósága Váczon legyen. *Laszkáry* Gyula, ki egyike azoknak, aki legtöbbit fáradt a vasut létesítése érdekében, eljárt az engedményeseknél ez ügyben, kik a feltételt szívesen is teljesítenék, de a kereskedelmi minisztérium nem hajlandó erre, mert a vasut megépülése után azonnal az államvasut kezelésébe megy át s a máv. a könnyebb kezelés céljából az összes helyierdekű vasutak igazgatóságát a fővárosban koncentráltta. Így tehát a pénzügyi bizottságnak újra kell a kérelemmel foglalkoznia.

Stalmine urat gondolkozóba ejtette kevéssé a boszorkány-história.

— „Ostobaság, tudom, hogy nagy ostobaság. Ugyan ki hinne manapság a boszorkányokban” — mondá a jó öreg az ő élete párjának. — „De mindazáltal az ember nem hunyhat szemet az előtt, a tény előtt, hogy Redfern hall levegője nem igen egészséges a fiatal menyecskéknek. Vigasztalhatatlan lennek, ha Barbarával is az történnék, a mi a többivel.”

— „Isten kezében vagyunk mindnyájan, öregem” — felelé a tisztas Stalmine-ne asszony. — „Én nem hiszek a boszorkányok hatalmában és végre is — Redfern urnak ötvenezer forint évi jövedelme van. És a mi azt illeti, mért ne különbözhetnek előzőitől. Aztán meg jól tudom, hogy szegény Barbarának megrepedne a szíve, ha nemet mondanánk. És ha Redfern hall levegője nem egészséges a fiatal asszonynak, Redfern úr elég gazdag, hogy máshová vihesse a feleségét, a míg a kritikus idő eltelik.”

— „Tehát azt hiszed, hogy legjobb lesz igent mondanunk?”

— „Természetesen. Ötvenezer forint évenként, szeretetreméltó férfi és igazi szerelem, — ugyan mit kívánhatnának többet gyermeköknek a leggondosabb szülők is?”

És a válasz, melyért Redfern másnap eljött, igen kedvező volt. Az esküvő azonban csak őszre lett kitérve, s ugy határozták, hogy a

* **Öngyilkosság vagy szerencsétlenség.** Munkács közelében az *ör egy hullát talált a vasuti sínek közt*, mely törzsével a pályatesten fekiútt, míg térdben elvágott lábai a sinen kívül maradtak. Valószínű, hogy az elgázolás éjjelkor történt a nélkül, hogy észrevették volna. Ez a körülmény a nyomozást némileg megnehezíti, mert a rémes leletnek időközben tömérdek nézője volt, kik a hullához is hozzányultak s ezzel az esetleg nyomra vezethető jelek felismerését nehezebbé tették. A hullában *Korényi János* 20 éves asztalossegédet ismerték fel. A nyakán és a fülek mellett erős zuzódásból eredő sebek láthatók, miből azt lehet következtetni, hogy *öngyilkos lett*. Azt is beszélik, hogy Korényit megölték és hogy a gyilkosok tettük elpalástolása végett már élettelen állapotban huzdolták a sínekre.

* **Jubileum.** *Szekula Gyula*, a kassa-oderbergi vasut főfelügyelője most ünnepelte 25 éves szolgálati jubileumát, mely alkalommal a vasut kereskedelmi osztálya nagy óvácziókban részesítette.

* **Balesetek a műhelyben.** *Vinyei Béla* műhelyi lakatost, miközben a műhely előtti vágányokon egy kocsi javításával volt elfoglalva, a fűtőházból kiinduló próbamozdony elütötte. Szerencsére a mozdony csak lassan

haladt s így volt idő a mozdonyt megállítani, mielőtt a kerekek alá került volna. Vinyei még így is súlyos sérüléseket szenvedett, amennyiben a próbamozdony tolatyui fejét zuzták be, esés közben pedig balkarját eltörte. A szerencsétlenül járt munkást az Erzébet kórházban ápolják. — *Muth Kálmán* vasesztergályos jóval kisebb sérülést szenvedett. Munka közben balkezén csontig érő mély vágást ejtett, a mely azonban nem fog súlyosabb következményekkel jární.

* **Magyar név.** Dr. *Goldberger Miksa*, a miskolci üzletvezetőség orvosi tanácsadója nevét belügyminiszteri engedéllyel „*Gortvai*”-ra változtatta.

* **Vasuti munkások balesete.** A leipa-steinschönau vasut építésénél egy földréteg leomlott és *három olasz munkást maga alá temetett*, kik a földtömeg alatt lelték halálukat.

* **Megtámadott mozdonyvezető.** *Löcsy Pál* miskolci mozdonyvezetőt, mikor otthonról hajnalban a fűtőházhöz igyekezett, hogy szolgálatát átvegye, valaki a sötétben oly hatalmasan arcul ütötte, hogy arczából kiserkent a vér. A megtámadott mozdonyvezető jelenést tett az esetről a rendőrségnél, mely most keresi az ismeretlen éjjeli verekedőt.

* **Esti vonat Jolsvának.** Nevezetes közlekedési előnyhöz jutott Jolsva városa s általában a Murány-völgy alsó része a f. évi július hó 25-én életbe léptetett új vonattal, mely

fiatalok addig is elkísérik *Stalmine* urat és nejét tervbe vett utazásaikon.

III.

Néhány hetet töltöttek már Svájc kies, vadregényes vidékein, mikor *Stalmine*knak hirtelen vissza kellett utazniok Angliába, hová az öreg *Stalminet* valamely halaszthatatlan teendők szöliták vissza. *Teddi* is haza akart velök menni, de *Barbara* nem engedte, hogy a még tervbevett kirándulásokat miattok elhagyja s különben is jobban szeretven, ha néhány hetig *Teddi* nem zazarja őket a meglehetősen hátramaradt kelenye-készítésben és más egyéb lakodalmi előkészületekben, rávette vőlegényét, hogy csak maradjon még tovább is Svájcban, de egytal megígértete vele, hogy két hét múlva utanok jön Angliába, és *Teddi* — bár nem szívesen — a maradásba beleegyezett s egytal — annál szívesebben — megígérte, hogy két hét múlva nálök lesz *Witherlack-Hallban*. Így hát a *Stalmine-család* elutazott, *Teddi* pedig *Faido* városkába ment, a honnan *Bellinzonába* és *Pallonzaba* szándékozott utazni, innen pedig a *Mont-Cenis-n* át haza, Angliába.

Fiadóban azonban értesülvén a vidék rendkívüli szépségeiről, elhatározta, hogy néhány napot azok megtekintésére szán, a mi a tizenégy nappól unos untig kitelt, s úgy folytatja útját az előre megállapított tervszerint.

Miután a vendéglős, a kínél szállva volt, ellátta utbaigazítással s azt a tanácsot adta, hogy az éjt a hegyek között, valamelyik erdész vagy pásztor kunyhójában — a kik az idegeneket a legnagyobb szívességgel szokták fogadni és tölök kitelhető kényelemmel vendégelik — töltsé, miután ekkép úgy a fenséges alkonyt, mint a reggelt a hegyek közt töltheti, s csak másnap térjen a városba vissza, *Teddy* felkészült, s hegymászó ruhájában és botjával kezében neki indult a kellemesnek ígérkező kirándulásnak.

Néhány órai gyaloglás után már a legszebb kép tárult elébe. Háta mögött magas, de zöld fenyőerdővel koszoruzott szikla emelkedek, míg lábainál a levantói völgy terült el, a maga bárosnyos, illatos mezőivel, napfényben úszó apró falvaival. A *Ticino* mint ezüst szalag kanyargott át a virágos réteken, s a szemben eső, távolabbi bércek körvonalait a mosolygó nap aranyozá meg. A mögötte emelkedő szikla lábánál zöld bokrok közé rejtett forrásból kis hegyi-patak buzgótt elő, a mely rövid pályafutás után a völgyben levő kis tavaeska zöldes vizét gazdagította. És hegyet, lapályt, szirtet és mezőt a végtelen égboltozat ölelt át felhőtlen, ragyogó azurjával. *Teddy* a kis patak folyását követte, mely nem sokára egy házikóhoz vezette el. A házikó előtt durva faasztal állott, rajta néhány köcsög frissen fejt tejjel. Az asztal mellett egy vén anyóka s egy ifjú szép leány üldögéltek, a mint közel ért

este 7 óra 7 perczkor Pelsüczről elindulva 8 óra 23 perczkor ér Jolsvára s innen 9 órakor indul vissza Pelsüczre. Főleg a személyi közlekedésnek rendkívüli előnyére szolgál az új vonat, melynek első elindulása nagy ünnepelességgel ment végbe. Jolsváról — ugyanis — tekintélyes számú uri közönség rándult be Pelsüczre, zászlósan és zeneszó mellett erre az alkalomra. Felkoszoruzva érkezett meg a vonat a jolsvai pályaudvara, hol a kíváncsiak impozáns tömege lelkes tüntetéssel fogadta: közben pedig mozsarak üdvözlő durrogása hangzott fel a közeli hegyek oldalán. — A jelenlévő közönség tartozó háláját és köszönetét róvta le ugyanekkor, azokkal az óvációszerű zajos „éljen“ kiáltásokkal, melyeket egyrészt *Láng Lajos* kereskedelmi miniszternek, másrészt pedig *Bazilidesz Gusztáv* polgármesternek jutatott, a ki elismerést érdemlő ügybuzgósággal fáradozott az új vonat létesítésén.

* **Vasuti baleset.** Drágán adta meg árát a pálinkának Hassák István csebinyei lakos. F. hó 10-én több munkás társával együtt érkezett az éjjeli vonattal Csebinyére, s bár először bement velük a faluba, később részeg állapotában elmaradt tőlük, s kóborlása közben a pályatestre tévedve, ott lefeküdt és elaludt. A hajnalban arra közlekedő 1661. sz. tehervonat mozdonysemélyzete csak közvetlen közelből vehette észre a derengő

szürkületben a vágány mellett fekvő embert és a mozdony lesodorta őt a pályatestről. — A megállás után összetört lapoczkával és vérző fejjel találták meg Hassákot az árokban. Ápolás végett a homonnai kórházba szállították.

* **Zászlószentelés.** A brassói vonatkísérők zászlót szenteltek, szépen lengő fekete zászlót, azokra a szomorú alkalmakra, mikor az elhunyt kartársakat utolsó utjokra kell elkísérni. A miskolci vonatkísérő személyzet is kapott egy díszes kiállítású zászló szeptet, de miután az későn érkezett, a szép czélhoz csak mérsékelt adományokat sikerült összegyűjteni. Adakoztak a következők: Saáry Antal, Ligeti Jakab, Balázs Péter, Szóke János, Erős Lajos, Ribiczky János, Moravec Venczel 1—1 koronát, Kiss Sándor 80 fill. Árvay Dániel, Soltész Sándor, Beim Imre, Bátori János, Huszák Lajos, Molnár János, Juhász Lajos, Racz László, 60—60 fillért, Kopcsó Mihály, Frántz Miksa 50—50 fillért, Lojtkó Károly 40 fillért, összesen 14 korona 60 fillér, mely összeg a postaköltségek levonásával a brassói temetkezési egyesület elnöke, *Barabás Sándor* ur ezimére elküldetett.

* **Elgázolta a vonat.** A szamosvölgyi vasut, 12. számú vonata csütörtökön este Aranymező és Kutnyolat között egy hirtelen kanyarulatnál elgázolt egy 16 éves román paraszt lányt. A vizsgálatot megindították.

* **A mohács-pécsi vasut** folyó évi július havi bevételei 96.494 koronát (—41.245 k.) tettek ki; január hó 1-től számítva a bevételek 728.157 koronára, a múlt év hasonló időszakában 957.218 koronára rugtak.

hozzájok, a vén anyóka tört németiséggel kínálta, hogy vegyen egy kis tejet. De Teddyt a fiatal nő első pillanatra annyira megigézte, hogy oda sem hallgatott, a mit az anyóka beszélt.

A fiatal lány nemének ritka, tüneményeszerű példánya volt. Bár erős és magas, de alakjának és arczának finom vonalai a medici Vénuséihoz hasonlítottak. A mint az idegen közeletére helyéből fölemelkedett és néhány lépést tett hátra, mozdulatának bájosága egy görög leányra vallott, míg a lényén előmlő erő római vért s eredetet árulának el. Fejtartása nemes büszkeséget, a vállain előmlő dús, éjszinű haj bizonyos kihívó vadságot mutatott, melyet azonban két csillogó, nagy, kék szeme, mely az álmok tavában látszott uszni, szelidített meg.

— „Francziska azt kérdi,“ — mondá lágyan csengő hangon és türethető francziasággal — „hogy parancsol-e egy kis tejet?“

— „Tíz centime egy korsóval“ — tevé hozzá az anyóka.

Teddy egy ezüst frankot dobott az asztalra s megemelve kalapját a fiatal leány előtt, folytatta tovább utját.

Néhány száz lépéssel tovább egy hegylakóval találkozott. Szóba állott vele s kérde, hogy kié a patak-menti kis házikó, a hol tejet árulnak.

— „Az öreg Francziskáé“ — volt a tört németiséggel adott válasz,

— „És ki az a csinos leány nála?“

— „Az egész környéken csak „Boszorkány“-nak hívják.“

— „Boszorkánynak?“ — mondá Teddy mosolyogva, de aztán a mosoly hirtelen megfagyott az ajkán s valami különös borzongatást érzett, a mint egyszer eszébe jutott a „boszorkány-átok“.

— „Igen, mert képes az embereket, kivált a férfiakat, a szemével megbabonázni, hogy azután azt tehessen velök, a mit akar. Tud gyógyítani betegségeket és összeforrasztja az eltört csontot. De a ki csak egy szóval is megbántotta valaha, az még mind igen, igen szerencsétlen lett.“

Teddy megköszönte a fölvilágosítást és ment tovább. De a „Boszorkány“ csak nem ment ki az eszéből s mennél jobban tépelődött vele, annál élénkebben foglalkoztatá egész lényét. Megharagudott magára és százszor is elhatározta magában, hogy nem fog többet gondolni rá, — de bájos, igéző alakja mindig visszatért lelkébe, sőt nem is hagyta el azt többé, — ott állt képzeletében s ott állt mögötte a régi monda, a „boszorkány-átok“-ról. Igen, igen, ilyen nő lehetett az is, a ki Sir Walter Redfernre azt a szörnyű, szörnyű átkot mondotta . . .

Elfáradva, ledőlt a zöld pázsitra s elszunyadt. Mikorra felebredt, öreg este lett s a táj kétes homályba burkolózott.

(Folytatjuk.)

* **Öngyilkosság vagy szerencsétlenség.** Munkács közelében az *ör egy hullát talált a vasuti sinek közt*, mely törzsével a pályatesten feküdt, míg térdben elvágott lábai a sinen kívül maradtak. Valószínű, hogy az elgázolás éjjelkor történt a nélkül, hogy észrevették volna. Ez a körülmény a nyomozást némileg megnehezíti, mert a rémes leletnek időközben tömérdek nézője volt, kik a hullához is hozzányultak s ezzel az esetleg nyomra vezethető jelek felismerését nehezebbé tették. A hullában *Korényi János* 20 éves asztalossegédét ismerték fel. A nyakán és a fülek mellett erős zuzódásból eredő sebek láthatók, miből azt lehet következtetni, hogy *öngyilkos lett*. Azt is beszélnek, hogy Korényit megölték és hogy a gyilkosok tettük elpalástolása végett már élettelen állapotban hurczolták a sinekre.

* **Jubileum.** *Szekula Gyula*, a kassa-oderbergi vasut főfelügyelője most ünnepelte 25 éves szolgálati jubileumát, mely alkalommal a vasut kereskedelmi osztálya nagy óvációkban részesítette.

* **Balesetek a műhelyben.** *Vinyei Béla* műhelyi lakatost, miközben a műhely előtti vágányokon egy kocsi javításával volt elfoglalva, a fűtőházból kiinduló próbamozdony elütötte. Szerencsére a mozdony csak lassan

haladt így volt idő a mozdonyt megállítani, mielőtt a kerekek alá került volna. *Vinyei* még így is súlyos sérüléseket szenvedett, *amennyiben a próbamozdony tolatyui fejét zúzták be, és közben pedig balkarját eltörte*. A szerencsétlenül járt munkást az Erzébet kórházban ápolják. — *Muth Kálmán* vasesztergályos jóval kisebb sérülést szenvedett. Munka közben balkezén csontig érő mély vágást ejtett, a mely azonban nem fog súlyosabb következményekkel jární

* **Magyar név.** Dr. *Goldberger Miksa*, a miskolci üzletvezetőség orvosi tanácsadója nevét belügyminiszteri engedéllyel „*Gortvai*“-ra változtatta.

* **Vasuti munkások balesete** A leipa-stein-schönau vasut építésénél egy földréteg leomlott és *három olasz munkást maga alá temetett*, kik a földtömeg alatt lelték halálukat.

* **Megtámadott mozdonyvezető.** *Löcsy Pál* miskolci mozdonyvezetőt, mikor otthonról hajnalban a fűtőházhöz igyekezett, hogy szolgálatát átvegye, valaki a sötétben oly hatalmasan arcul ütötte, hogy arczából kiserkent a vér. A megtámadott mozdonyvezető jelen tét tett az esetről a rendőrségnél, mely most keresi az ismeretlen éjjeli verekedőt.

* **Esti vonat Jolsvának.** Nevezetes közlekedési előnyhöz jutott Jolsva városa s általában a Murány-völgy alsó része a f. évi július hó 25-én életbe léptetett új vonattal, mely

fiatalok addig is elkísérik Stalmine urat és nejét tervbe vett utazásaikon.

III.

Néhány hetet töltöttek már Svájc kies, vadregényes vidékein, mikor Stalminéknak hirtelen vissza kellett utazniok Angliába, hová az öreg Stalminet valamely halaszthatatlan teendők szöliták vissza. Teddi is haza akart velök menni, de Barbara nem engedte, hogy a még tervbevett kirándulásokat miattok elhagyja s különben is jobban szeretvén, ha néhány hétig Teddi nem zazarja őket a meglehetősen hátramaradt kelenye-kesztesben és más egyéb lakodalmi előkészületekben, rávette vőlegényét, hogy csak maradjon még tovább is Svájcban, de egyuttal megígértette vele, hogy két hét múlva utánok jön Angliába, és Teddi — bar nem szívesen — a maradásba beleegyezett s egyuttal — annal szívesebben — megígerte, hogy két hét múlva nálök lesz Witherlack-Hallban. Így hát a Stalmine-esalád elutazott, Teddi pedig Faído városkába ment, a honnan Bellinzonába és Pallonzaba szándékozott utazni, innen pedig a Mont-Cenis-n át haza, Angliába.

Fiadóban azonban értesülvén a vidék rendkívüli szépségeiről, elhatározta, hogy néhány napot azok megtekintésére szán, a mi a tizennégy nappól unos untig kitélt, s úgy folytatja útját az előre megállapított tervszerint.

Miután a vendéglős, a kinel szállva volt, ellátta utbaigazítással s azt a tanácsot adta, hogy az éjt a hegyek között, valamelyik erdész vagy pásztor kunyhójában — a kik az idegeneket a legnagyobb szívességgel szokták fogadni és tőlök kitelhető kényelemmel vendégelik — töltse, miután ekkép úgy a fenséges alkonyt, mint a reggelt a hegyek közt töltheti, s csak másnap térjen a városba vissza, Teddy felkészült, s hegy-mászó ruhájában és botjával kezében neki indult a kellemesnek ígérkező kirándulásnak.

Néhány órai gyaloglás után már a legszebb kep tárult elébe. Háta mögött magas, de zöld fenyőerdővel koszoruzott szikla emelkedék, míg lábainál a levantói völgy terült el, a maga báriosnyos, illatos mezőivel, napfényben úszó apró falvaival. A Ticino mint ezüst szalag kanyargott át a virágos réteken, s a szemben eső, távolabbi bércek körvonalaait a mosolygó nap aranyozá meg. A mögötte emelkedő szikla lábánál zöld bokrok közé rejtett forrásból kis hegyi-patak buzgott elő, a mely rövid pályafutás után a völgyben levő kis tavacska zöldes vizét gazdagította. És hegyet, lapályt, szirtet és mezőt a végtelen égboltozat ölelt át felhőtlen, ragyogó azurjával. Teddy a kis patak folyását követte, mely nem sokára egy házikóhoz vezette el. A házikó előtt durva faasztal állott, rajta néhány köcsög frissen fejt tejjel. Az asztal mellett egy vén anyóka s egy ifjú szép leány üldögéltek, a mint közel ért

este 7 óra 7 perczkor Pelsüczről elindulva 8 óra 23 perczkor ér Jolsvára s innen 9 órakor indul vissza Pelsüczre. Főleg a személyi közlekedésnek rendkívüli előnyére szolgál az új vonat, melynek első elindulása nagy ünnepegyességgel ment végbe. Jolsváról — ugyanis — tekintélyes számú ur közönség rándult be Pelsüczre, zászlósan és zeneszó mellett erre az alkalomra. Felkoszoruzva érkezett meg a vonat a jolsvai pályaudvara, hol a kíváncsiak impozáns tömege lelkes tüntetéssel fogadta; közben pedig mozsarak üdvözlő durrogása hangzott fel a közeli hegyek oldalán. — A jelenlévő közönség tartozó háliját és köszönetét róvta le ugyanekkor, azokkal az óvácziószzerű zajos „éljen“ kiáltásokkal, melyeket egyrészt *Láng* Lajos kereskedelmi miniszternek, másrészt pedig *Bazilidesz* Gusztáv polgármesternek jutatott, a ki elismerést érdemlő ügybuzgósággal fáradozott az új vonat létesítésén.

* **Vasuti baleset.** Drágán adta meg árát a pálkának Hassák István csebinyei lakos. F. hó 10-én több munkás társával együtt érkezett az éjjeli vonattal Csebinyére, s bár először bement velük a faluba, később részeg állapotában elmaradt tőlük, s kóborlása közben a pályatestre tévedve, ott lefeküdt és elaludt. A hajnalban arra közlekedő 1661. sz. tehervonat mozdony személyzete csak közvetlen közelből vehette észre a derengő

szürkületben a vágány mellett fekvő embert és a mozdony lesodorta őt a pályatestről. — A megállás után összetört lapoczkával és vérző fejjel találták meg Hassákot az árokban. Ápolás végett a homonnai kórházba szállították.

* **Zászlószenteítés.** A brassói vonatkísérők zászlót szenteltek, szépen lengő fekete zászlót, azokra a szomorú alkalmakra, mikor az elhunyt kártársakat utolsó utjokra kell elkísérni. A miskolci vonatkísérő személyzet is kapott egy díszes kiállítású zászló szeptet, de miután az későn érkezett, a szép czélhoz csak mérsékelt adományokat sikerült összegyűjteni. Adakoztak a következők: Saáry Antal, Ligeti Jakab, Balázs Péter, Szőke János, Erős Lajos, Ribiczky János, Moravecz Venczel 1—1 koronát, Kiss Sándor 80 fill. Arvay Dániel, Soltész Sándor, Beim Imre, Bátori János, Huszak Lajos, Molnár János, Juhász Lajos, Rác László, 60—60 fillért, Kopeso Mihály, Frántz Miksa 50—50 fillért, Lojko Károly 40 fillért, összesen 14 korona 60 fillér, mely összeg a postaköltségek levonásával a brassói temetkezési egyesület elnöke, *Barabás* Sándor ur ezimére elküldetett.

* **Elgázolta a vonat.** A szamosvölgyi vasut, 12. számú vonata csütörtökön este Aranymező és Kutnyolat között egy hirtelen kanyarultnál elgázolt egy 16 éves román paraszt lányt. A vizsgálatot megindították.

* **A mohács-pécsi vasut** folyó évi július havi bevételei 96.494 koronát (—41.245 k) tettek ki; január hó 1-től számítva a bevételek 728.157 koronára, a múlt év hasonló időszakában 957.218 koronára rugtak.

hozzájok, a vén anyóka tört németiséggel kínálta, hogy vegyen egy kis tejet. De Teddyt a fiatal nő első pillanatra annyira megigézte, hogy oda sem hallgatott, a mit az anyóka beszélt.

A fiatal lány nemének ritka, tüneményeszerű példánya volt. Bár erős és magas, de alakjának és arcának finom vonásai a medici Vénuséihoz hasonlítottak. A minit az idegen közeletére helyéből fölemelkedett és néhány lépést tett hátra, mozdulatának bájosága egy görög leányra vallott, míg a lényén előmlő erő római vért s eredetet árulnak el. Fejtartása nemes büszkeséget, a vállain előmlő dús, éjszínű haj bizonyos kihívó vadságot mutatott, melyet azonban két csillogó, nagy, kék szeme, mely az álmok tavában látszott uszni, szelidített meg.

— „Francziska azt kérdi,“ — mondá lágyan csengő hangon és türehető francziasággal — „hogy parancsol-e egy kis tejet?“

— „Tíz centime egy korsóval“ — tevé hozzá az anyóka.

Teddy egy ezüst frankot dobott az asztalra s megemelve kalapját a fiatal leány előtt, folytatta tovább utját.

Néhány száz lépéssel tovább egy hegylakóval találkozott. Szóba állott vele s kérdé, hogy kié a patak-menti kis házikó, a hol tejet árulnak.

— „Az öreg Francziskáé“ — volt a tört németiséggel adott válasz,

— „És ki az a csinos leány nála?“

— „Az egész környéken csak „Boszorkány“-nak hívják.“

— „Boszorkánynak?“ — mondá Teddy mosolyogva, de aztán a mosoly hirtelen megfagyott az ajkán s valami különös borzongatást érzett, a mint egyszer eszébe jutott a „boszorkány-átok“.

— „Igen, mert képes az embereket, kivált a férfiakat, a szemével megbabonázni, hogy azután azt tehessen velök, a mit akar. Tud gyógyítani betegségeket és összeforrasztja az eltört csontot. De a ki csak egy szóval is megbántotta valaha, az még mind igen, igen szerencsétlen lett.“

Teddy megköszönte a fölvilágosítást és ment tovább. De a „Boszorkány“ csak nem ment ki az eszéből s mennél jobban tépelődött vele, annál élénkebben foglalkoztatá egész lényét. Megharagudott magára és százszor is elhatározta magában, hogy nem fog többet gondolni rá, — de bájos, igéző alakja mindig visszatért lelkébe, sőt nem is hagyta el azt többé, — ott állt képzeletében s ott állt mögötte a régi monda, a „boszorkány-átok“-ról. Igen, igen, ilyen nő lehetett az is, a ki Sir Walter Redfernre azt a szörnyű, szörnű átkot mondotta . . .

Elfáradva, ledőlt a zöld pázsitra s elszunyadt. Mikorra felébredt, öreg este lett s a táj kétes homályba burkolózott.

(Folytatjuk.)

* **Szerencsétlenség a francia keleti vasuton.** A francia keleti vasut signy-le-petiti állomásán nagy szerencsétlenség történt. A magas vasuti töltésen — egy utasokkal telt, indulásra kész vonat állott. A befutott mozdony egy hirtelen taszitással a kocsikat úgy visszadobta, hogy hat kocsi kiugrott a vágányokból és belefordult a töltés melletti mély árokba. A mozdony, amely a rándulásnál kikapcsolódott, őrült iramban elvágatott. A szerencsétlenség az állomáson roppant izgalmat keltett. A személyzet tanácstalanul szaladgált ide-oda, míg a tökéletesen elpusztult lezuhant kocsik romjaiból kétségbeesett nyögés és siránkozás hallatszott. A szerencsétlenségnek három halottja és több mint husz sebesültje van.

* **Árverés a vasutnál.** A miskolci gömői pályaudvaron az állomás raktárában levő kézbesíthetetlen és ki nem váltott árukat folyó évi augusztus hó 19-én délelőtt 9 órakor elárverezik. Az árverést az állomás raktárépületében tartják meg.

VEGYESEK.

Az iparosok és az államvasutak. Az Országos Iparegyesület felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez, a melyben egy régi anomália megszüntetését kéri. Az iparosok ugyanis régóta panaszkodnak amiatt, hogy a m. kir. államvasutakhoz intézett üzleti levelekre okmánybélyeget kell ragasztaniok. Az iparosok ezt sérelmesnek találják, abból indulván ki, hogy az államvasutak nem hatóság, hanem az állam üzlet vállalata és így az intézettel folytatott levelezések hatósághoz intézett beadványoknak nem tekinthetők. Az ország minden iparosát, aki az államvasutakkal üzleti összekötésben áll, érdekelni fogja az a fölterjesztés, a melyet az iparegyesület a fölszólítások következtében a kereskedelmi miniszterhez intézett. A fölterjesztés hangsúlyozza a felszólítás jogosultságát. — Igaz ugyan, hogy a m. kir. államvasutak csak részben vállalat s részben hatóság is és így bizonyos esetekben a hozzáintézett iratok hivatalos beadványoknak tekintendők s mint ilyenek, bélyegkötelesek. Viszont azt is konstatálni kell, hogy nincsen szabatosan meg meghatározva, mely esetben, milyen vonatkozásokban tekintendő az államvasut vállalatnak s mikor hatóságnak. Ennek a kérdésnek tisztázása mindenestre kívánatos volna, ezért az Országos Iparegyesület a fölterjesztésben arra kéri a kereskedelmi minisztert, hogy esetleg a pénzügyminiszterrel egyetértően intézkedjék az iránt, hogy a lehető pontossággal megállapításának azok az esetek, a melyekben az államvasutakhoz intézett beadványok tisztán üzleti jellegűeknek tekinthetők s azok, a melyekben az intézetnek hatósági jellege lép előtérbe s ennél fogva

a hozzáintézett beadványok bélyegkötelesek. Az elvi jelentőségü döntést érdeklődéssel várja Magyarország iparos népe.

Villamos földalatti vonatok Londonban. Hosszadalmas tanácskozások után, hogy miképpen lehetne egységesíteni Londonban közuti közlekedését, amely a szükségletnek már sehogyan sem felel meg, ismét megjelent az előtérben Mr. Jerkes, az amerikai mérnök és pénzügyes. Az öt milliónyi lakosságú város utazó közönsége már jóideje reméli tőle megváltását. És ezuttal aligha hiába. Mert nem üres kezekkel jött az amerikai. Háromszázhusz millió márkányi tőkét hozott magával, amelylyel megépítik London gyorsjáratu villamos vasuti hálózatát. Az összeg felét Amerikában, felét Angliában jegyezték. Az új hálózat mindenekelőtt is a nagy vasuti állomások köti majd össze, hogy az utasok megmeneküljenek attól a kényelmetlenségtől, hogy nagy idő veszteség mellett 2—3 különféle omnibuszra átszállva, jussanak egyik indóháztól a másikhoz. Általában mindjebb előtérbe lép az a törekvés, hogy nélkülözhetővé tegyék az egyetlen omnibuszokat, amelyek az utcák kocsijáróit nemcsak elégtelenítik, hanem jórészt el is foglalják. Legelőször is négy vonal kiépítését tervezik, vagyis kezdték meg, s erre 100 millió márka tőkével társaság alakult. A legközelebbi parlamenti ülészek alatt mindenestre még más újabb vonalok építésére is megadják az engedélyt és Mr. Jerkes annyira gyorsan akarja keresztül vinni a munkálatokat, hogy 5 esztendő alatt egészen más képe legyen London közlekedés-ügyének.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Betűrejtvény.

— Közli: Kovács Béla.

a, á, b, e, e, é, k, l, l, l, l, ó, z, s.

Ezen betűk úgy állítandók össze, hogy azok három férfinévvel adjanak.

Megfejtését f. é. 27-ik számunkban hozzuk, a megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki.

Megfejtési határidő augusztus 27.

A f. é. 23-ik számunkban közölt rejtvény megfejtése.

„Betyár gyerek talpig vasba.“

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül sorshuzás útján *Rozsnyák Antal* nyerte meg, kinek címére Mihályi „*Francia zászló alatt*“ című kötetét postára tettük.

Szerkesztői üzenetek.

Sz. E. Miskolcz. A lap küldése iránt intézkedtünk. A legutóbbi hat számot az adott címre elküldöttük, hol azokat át is vette valaki. Hogy a lapok ennek dacára nem jutottak kezeihez, arról nem tehetünk; nézzen utána, kinek a kezén kallódtak el.

Képzeltetés. Örömmel olvastuk sorait, melyekből látuk, hogy nehéz és fárasztó szolgálata után is szeret a széppel és nemessel foglalkozni. Vajha mennél többen gondolkoznának így! Szívesen vesszük, ha fölkeres bennünket egy-egy közleménnyel s hiszük, hogy Öntől közlésre teljesen érdemes cikkeket fogunk kapni. Beküldött verse azonban még nem üti meg a mértéket, — próbálkozzék meg inkább prózával.

Gna. 1) A napidijas állásban eltöltött időt az igazgatóság a nyugdíjintézet terhére sohasem számítja be. Ez iránt tehát kár folyamodni is. — **2.** Csere iránt felhívását szívesen közzé tesszük ingyen.

K. L. A küldött rejtvényeket köszönettel vettük.

M. Gy. Fők. A hiányzó példányt megküldöttük.

L. J. Kívánságának mai számunkban teszünk eleget.

K. Antal. A beküldött cikkek még most nem közölhetők, de hiszük, hogy kevés gyakorlat után teljesen megfelelő dolgokat is fogunk Öntől kapni. A verset — ha terünk lesz — egyes részeiben felhasználjuk.

Gy. N. S. Tornalya. Mivel a rejtvény megfejtésért megnevezett jutalom könyv az elküldés előtt véletlen baleset folytán annyira megrongálódott, hogy el nem küldhetjük, helyette más könyvet kellett küldenünk.

Felelős szerkesztő: Ifj. Görgey László.

Alkalmi vétel!

Egy kitűnő Langer féle

universalis kamara

(a legjobb fényképező készülék)

3 dupla csettával, 12 lemezre való toldalék-kamarával, Steinheil-féle dupla Anasztigmat-lencsével, mely oly fényerős, hogy kedvezőtlen idő esetén is alkalmas pillanatfelvételekre, valamint nagyításokra is.

eladó.

Beszerezési ára 220 frt, jelenleg pedig **féláron átvehető.**

Megbízható vasutasnak részletfizetésre.

Ajánlatok a Haladás kiadóhivatalához küldendők.

Alkalmi vétel!

HIRDETÉSEK

„HALADÁS”

részére felvételnek

a kiadóhivatalban, Szemere-utca 26. sz.

A miskolci

összes iskolák számára

új és használt ≈

≈ iskolakönyvek

utóbbiak

igen olcsón

kaphatók

Vadász M. (ezelőtt Verő I.)

könyvkereskedésében Miskolczon,

a színház közelében, a „Budapest” szállodával szemben.

Sagrada Malaga hashajtó és gyomor-erősítő szer, mely fájdalom nélküli, tartós, egyenletes székelést idéz elő. —

à 2 K.

Cina Vasbor vérszegénység ellen biztos szer.

à 2 K.

Főraktár

Dr. RESOFSZKY EMIL „Sas gyógyszertára” Miskolcz, Király-utca — (Buzatér). —

Képtelen Történetek.

Jrta

Jfj. Görgey László.

(Irenruh.)

Tizenkét humoreszket, jó kedvű apróságot tartalmaz a könyv, melynek czélja az olvasó földériteése, nevetető szórakoztatása.

Tartalma:

- Előszó.
1. Egy szerencsétlen flótás.
 2. A balesetbiztosítás.
 3. Ne keresd a boldogságot messze földön sohasem.
 4. A kalapok.
 5. Szerelmem története.
 6. Hajdan és most.
 7. A nazarénus.
 8. Mikor fedezték fel Amerikát?
 9. Az én pártfogoltam.
 10. Szer a rossz álmok ellen.
 11. Lovagias ügy Laposháton.
 12. A balsejtelem.

Ára 1 korona.

Kapható s megrendelhető a **Haladás** kiadó hivatalában.

Könyvnyomdánk

a legdivatosabb anyagokkal és a legjobb gépekkel van felszerelve. Kiállítás és árak tekintetében versenyképes.

Elegáns kiállítás, pontos szállítás.

Könyvkötészetünk

ugy hivatalos, mint magán munkák készítésére be van rendezve.

Szalag-aranyozást, albumok, emlék-könyvek stb. elkészítését minden kivitelben elvállalunk.

SZELÉNYI ÉS TÁRSA

Széchenyi-utca 34. sz. **MISKOLCZ** a színházzal szemben

Hirdetések

a
Miskolczi Napló
részére jutányosan
felvétetnek.

Dobozgyárban

bármily alaku és nagyságu

dobozok

a legrovidebb idő alatt
készítettnek.

**Könyv és hirlap
kiadó vállalat.**

Telefon 62. sz.